

T I J D S C H R I F T

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

18^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1910

Gemengde Berichten.

Muntverslag over het jaar 1909.

Het muntverslag over het jaar 1909 geeft op de titelbladzijde het: „Oorspronkelijk gedeelte van den gevel van 's Rijks Munt (Oude Gracht) te Utrecht (nu eenigszins gewijzigd).”

Naar aanleiding der 1 Oktober j.l. in werking getreden wet van 1 Juli 1909 *Stbl.* n°. 253, waarbij de zaken der Munt in haar geheelen omvang onder één hoofd, den Muntmeester, zijn gebracht, wordt een geschiedkundig overzicht gegeven over het bestuur van en het toezicht op de munt, dat van 1586 tot Juni 1798 en van 1814 tot 1851 was opgedragen aan het College van Raden en Generaalmeesteren der Munt, van 1851—1902 aan het Muntcollege, van 1902—1909 aan een Controleur-Generaal en een Muntmeester.

Gememoreerd worden verschillende K. Bn., gevolg van de reorganisatie, gewezen wordt op sommige karakteristieke hoedanigheden van het muntbedrijf.

De muntwerkzaamheden waren belangrijk; een vergelijkend staatje over de jaren 1902 tot en met 1909 toont aan, dat in het laatste jaar het grootste aantal muntstukken is geslagen, n. m. 48.116.203 stuks, t.w. voor

/ 2.000.000.— aan guldens (Nederland)
„ 1.500.000.— aan $\frac{1}{2}$ guldens (Ned. Indië)
„ 1.000.000.— aan $\frac{1}{4}$ „ „
„ 1.000.000.— aan $\frac{1}{10}$ „ „

f	200.000.—	aan 5 centsstukken	(Nederland)
„	25.000.—	aan $\frac{1}{2}$	„ „
„	147.000.—	aan $2\frac{1}{2}$	„ (Ned.-Indië)
„	75.000.—	aan 1	„ „
„	33.000.—	aan $\frac{1}{2}$	„ „

en 136.203 gouden dukaten, waarvoor niet minder dan 2204 dienststempels zijn gebezigd.

Afgebeeld worden: de gedenkplaat door den stempelsnijder J. C. WIENECKE vervaardigd voor het Departement van Marine, in brons gegoten (50 bij 60 c.M.), als wisselprijs dienende voor den in schietvaardigheid het meest uitblinkenden oorlogsbodem onzer marine, de JULIANA-penning, de nieuwe draagpenning voor scherpschutters (K. B. 25 Januari 1910 *Stbl.* n°. 35) en die voor langdurigen trouwen dienst bij de rijksveldwacht (K.B. 7 April 1909 n°. 22).

Eenige waardeerende woorden worden gewijd aan den 28 Maart 1909 overleden muntmeester H. L. A. VAN DEN WALL BAKE, tot 1 Oktober 1909 werden diens functien waargenomen door den Sekretaris bij de Direktie van 's Rijks Munt Mr. J. VAN BLOM; 1) de tegenwoordige muntmeester Dr. C. HOITSEMA nam als muntmeester-teeken aan de afbeelding van een zeepaardje, welk teeken is goedgekeurd bij K.B. d.d. 21 Oktober 1909 n°. 44.

Z.

Nederl.-Indisch Muntwezen.

Ingediend is een wetsontwerp tot nadere regeling van het Nederlandsch-Indische Muntwezen.

De regeling van het muntwezen in N.-I. is verouderd

1) De tijdens het beheer van den waarnemenden muntmeester geslagen stukken dragen een sterretje naast den hellebaard, het muntmeestersteeken van den overleden muntmeester.

en reeds elf maal gewijzigd. Voorts bevat de bestaande regeling tal van bepalingen, welke hunne beteekenis verloren hebben en eindelijk wordt behoefte gevoeld aan een nikkelen pasmunt ter waarde van vijf cent. Om aan een en ander tegemoet te komen strekt het aangeboden wetsontwerp.

De rekeneenheid van het muntstelsel in Nederlandsch-Indië is — volgens het ontwerp — de gulden, verdeeld in honderd centen.

Wettige munten met hoedanigheid van wettig betaalmiddel in N.-I. zijn in goud : het tienguldenstuk ; in zilver : de rijksdaalder $f 2\frac{1}{2}$; de gulden ; de halve gulden.

Pasmunten in zilver : het stuk van $\frac{1}{4}$ gulden, het stuk van $\frac{1}{10}$ gulden ; in nikkel : het vijfcentstuk ; in koper : het twee en een halve cent stuk, de cent en de halve cent.

Zonder de hoedanigheid van wettig betaalmiddel de gouden dukaat.

Rijksdaalders, guldens en halve guldens kunnen slechts voor rekening van den lande worden aangemunt ter vervanging van zilveren munten, die aan den omloop worden of zijn onttrokken.

Aanmunting van pasmunt voor Ned.-Indië geschiedt alleen voor rekening van den lande. Voor die aanmunting mogen alleen Nederl. of Nederl.-Indische wettige munten gebezigd worden.

De beeldenaar van de nieuwe nikkelen pasmunt is : op de voorzijde de koninklijke kroon, de waarde aanduiding 5 cent, het opschrift Nederlandsch-Indië en het jaartal, en op de keerzijde de waarde aanduiding in de Maleische en Javaansche talen, De stukken hebben een gladden rand en in het midden een ronde opening.

Munten, welke gesleten zijn in gewicht, worden niet in 's lands kassen aangenomen en niemand is gehouden ze aan te nemen.

Het is verboden andere munten in betaling te geven of

te nemen dan in deze wet is bepaald, op straffe bij ordon-
nantie vastgesteld.

De wet treedt als Indische Muntwet op nader bij ordon-
nantie te bepalen dag in werking.

Zilverprijs te 's-Hertogenbosch.

In de eerste helft van 1531 betaalden de rentmeesters
van 's-Hertogenbosch voor onbewerkt zilver 15 stuivers
per lood Trooisch.

Einde 1534 of begin 1535 ontvingen zij voor oud zilver
(gebroken kannen) 28 stuiver per ons Trooisch (is 14 st.
per lood Tr.)

Begin 1539 betaalden zij voor onbewerkt zilver 16
stuiver per lood Trooisch.

Medegedeeld door AUG. S.

Op het slaan van de nieuwe Hollandsche Duyten.

Dus munt 't uymuntend Holland uyt,
En toont op nieuw geslagen Munten,
Geen forsse Leeuw met zeven punten,
Maar één' die in twee klauwen sluyt,
(Als of hy die noô wou verlaten.)
De Vryheyts-Standaert van de Staaten.
Schrik dan! die dezen Thuyn genaakt,
Of aanslag op dien Standaert maakt.

Uit JAN GOEREE, *Mengelpoëzy*. Amst. 1734, II, 168.

Medegedeeld door AUG. S.

Waardeering van Castiliaans geld tegen Engelsch geld
1786, 1787.

4	Maravedis	=	1	Quarto.	
64	„	=	1	Real de plata.	
136	„	=	1	Peceta.	
10000	„	in waarde gelijk aan	2	℞ 18	β 7 $\frac{1}{4}$ ð Sterl.
4	Real vellon	=	1	Peceta.	
10	„	„	=	1 Escudo.	
11 $\frac{1}{34}$	„	„	=	1 Ducado.	
15 $\frac{1}{17}$	„	„	=	1 Peso of daalder Courant.	
20	„	„	=	1 Peso duro of harde daalder.	
40	„	„	=	1 Escudo de oro.	
60	„	„	=	1 Pistor Courant.	
75	„	„	=	1 Gouden Pistor.	
320	„	„	=	1 uncia de oro.	
1000	„	„	in waarde gelijk aan	9	℞ 19
1,000,000	Dukaaten	in waarde gelijk aan	109863	℞	
5	β 7 $\frac{1}{2}$	ð	St.		

Uit *Reize door Spanje, gedaan in de jaaren 1786 en 1787, door JOSEPH TOWNSEND, A. L. M. en Predikant te Persey in het Graafschap Wilts. Uit het Engelsch. Haarem, 1793. Deel III, blz. 376.*

Medegedeeld door AUG. S.

Verslag van den Secretaris.

Helaas moet ik dit jaarverslag weer beginnen met de leden te herdenken, die ons sedert onze laatste vergadering door den dood ontvallen zijn.

Nadat de Heeren Mr. PIERSON en Mr. baron VAN PALLANDT overleden waren, terwijl ik zooeven het overlijden van Ds. LÜTGE verneem, bereikte ons plotseling de treurmare van het verscheiden van den Heer ANTH. BEGEER.

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 11 Mei 11 herdacht onze Praeses zijne groote verdiensten op het gebied van medailleurkunst, terwijl ons genootschap in hem, die zooveel mogelijk onze vergaderingen bijwoonde, daar steeds het nieuwste toonde, wat in zijne ateliers gewrocht was, ons door zijne mededeelingen voorlichtte en ons menig souvenir van genoegelijke dagen mede gaf, een buitengewoon ijverig lid zal verliezen.

Voor het lidmaatschap bedankten de Heeren Jhr. VAN CITTERS en FADDEGON, terwijl daartegenover op een vergadering op 13 Juli 1909 tot buitengewoon lid werden verkozen de Heeren Mr. A. C. BONDAM, H. L. A. BOUCKAERT, VAN DRUNICK, Mr. J. baron VAN PALLANDT, P. SMIDT VAN GELDER en Mr. TH. STUART, hebbende het benoemd lid VAN DEN BEEK voor de benoeming bedankt.

Door de herbenoeming van onzen Praeses bleef het bestuur onveranderd.

De jaarlijksche algemeene vergadering werd dit jaar ingevolge besluit der algemeene vergadering op 13 Juli 11. te Ginneken gehouden, terwijl het bestuur het wenschelijk vond dit jaar geen zoogenaamde werkvergadering te houden.

De rekening sluit, blijkens mededeeling van den penningmeester, met een saldo van f 231.19½.

De volijverige commissie van redactie, die evenals het vorig jaar geconstitueerd bleef, wist door haar onvermoeide zorgen te bewerken, dat het Tijdschrift ook dit jaar een waardige plaats naast haar andere zusters innam.

Aan Hare Majesteit de Koningin, Z. K. H. den Prins en H. M. de Koningin-Moeder werden, als gewoonlijk, gebonden exemplaren van het Tijdschrift aangeboden, die welwillend werden aanvaard.

Met voldoening kunnen we dus, naar ik meen, op het afgelopen jaar terugzien. Moge dit een aansporing zijn voor liefhebbers van munt- en penningkunde en van historie om, voor zoover ze zulks nog niet deden, tot onze leden toe te treden, dan zou ons Genootschap op meer bloei kunnen bogen, dan zouden we hen, die het orgaan van ons Genootschap redigeeren, in staat kunnen stellen om op ruimer schaal naar buiten te werken en het Tijdschrift in belangrijkheid te doen toenemen.

De Secretaris,

SNOECK.

Aanwinsten numismatische verzameling.

Gedenkpenningen.

1672. Woerden door de Franschen ontzet. Door J. MAUGER. Brons, 41 m.M. VAN LOON, III, 105.
1702. Politieke toestand in de Nederlanden na den dood van den koning-stadhouder WILLEM III. Zilververgulde, 33 m.M. VAN LOON, IV, 294.
Geschenk A. O. VAN KERKWIJK.
1813. Herinnering aan 1813. Schroefpenning waarin 12 gekleurde plaatjes. Door STETTNER.
Geschenk.
1872. Derde eeuwfeest van de verlossing van Alkmaar. Door J. P. MENGER. Brons, 37 m.M. ZWIERZINA 273.
Geschenk C. W. BRUINVIS.
1897. Nationale tentoonstelling „Vak en Kunst” te Dordrecht. Penning aangeboden door den Burgemeester van Oud-Dordrecht. Door L. ZIJL. Tin 80 m.M. ZWIERZINA 1278.
Geschenk HIDDE NIJLAND.
1909. Bezoek Kon. Milit. Akad. te Breda. Door BEGEER. Brons 28 m.M.
Geschenk Jhr. L. C. VAN DEN BRANDELER.
- Plaquette. Geboorte van Prinses JULIANA. Door BEGEER.
Voorz. Naam en titel. Keerz. Jaar en datum van geboorte. Brons 30×21 m.M.
- Als voorgaande, keerz. oningevuld. Brons 30×21 m.M.
Geschenk A. BEGEER.

1909. Penning. F. W. VAN EEDEN. Door LOUIS J. VREUGDE, Brons 60 m.M.
Geschenk Koloniaal Museum.
- Herinnering Brussel als zeehaven. Door J. LECROART Brons 65 m.M.
Lid Ned. Belg. Vereen.
- La pensée. Door J. LECROART en FONSON. Brons 63×43 m.M.
Geschenk J. LECROART en FONSON.
- De landbouw. Door J. DAMPT. Brons 60 m.M.
Geschenk A. O. VAN KERKWIJK.
- Hulde aan Oranje. Door E. VOET. Brons 49×49 m.M.
Lid Ned. Belg. Vereen.
1910. Eerste bezoek van Prinses JULIANA aan Amsterdam. Brons 28 m.M.
Geschenk H. G. DU CROcq.

Draagpenningen.

1909. Op de geboorte van Prinses JULIANA. Door BEGEER. Koperverguld 29 m.M.
1909. Als voorgaande. De vervulling. Door BEGEER. Koperverguld 29 m.M.
1909. Als voorgaande. Keerz. oningevuld. Door BEGEER. Geschenk A. BEGEER.
1910. Herinnering aan de geboorte van Prinses JULIANA en haar eerste bezoek aan Amsterdam. Koperverguld 28 m.M.
1910. Als voorgaande. Koperverguld 26 m.M.
Geschenk H. G. DU CROcq.

Munten.

Westfriesland.

Duit. VERKADE. 75.4.

Geschenk J. E. TER GOUW.

Curacao (N.W.I.).

Stuiver van LEIBA & Co.

„ „ J. J. NAÄR.

Geschenk H. J. SCHARP.

Duitsche Keizerrijk.

1875. Pfennig van Darmstad.

1890. „ „ Berlijn.

Pauselijke Staat.

1868. Lira.

Republiek Haïti.

1905. 5 cents. (Pres. NORD).

Bengalen.

Pai Sicca. NEUMANN. 19919.

Bombay. E. O.-I.

5 cash. NEUMANN. 19850.

Varia munten.

Geschenk J. E. TER GOUW.

Zeer fraaie nabootsing van een decadrachme van
Syracuse.

Geschenk A. BEGEER.

Noodmunten.

1573. Noodmunt van Alkmaar. Tin 25 m.M. VAN LOON,

I, 167.3.

Geschenk C. W. BRUINVIS.

1574. Noodmunt van Leiden. 20 st. Zilver. VAN LOON,

I, 182.1.

1578.	Noodmunt van Deventer	4 st.	K. v. LOON, I,	261.1
—	”	”	” 2 ” ” ” ”	261.2
—	”	”	” 1 ” ” ” ”	261.3
—	”	”	” $\frac{1}{2}$ ” ” ” ”	261.4
1672.	”	”	Groningen 25,, Z. ” ” ”	96.2

Geschenk A. O. VAN KERKWIJK.

De Conservator,

H. G. DU CROËQ.

Aanwinsten Bibliotheek.

Iets over de penningen geslagen op den twee-honderd-jarigen gedenkdag der bevrijding van Vlissingen. (Overdr.)

Geschenk Mej. M. G. A. DE MAN.

Register op de artikelen voorkomende in het Tijdschrift voor Indische taal-, land- en volkenkunde en de verhandelingen van het Bat. Gen. van K. en W., loopende tot het jaar 1907.

Notulen van de algemeene en directie-vergaderingen van het Bat. Gen. van K. en W. Deel XLVI, Aflev. 4. Deel XLVII, Aflev. 1—3.

Rapporten van de commissie in Nederlandsch-Indië voor oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera, 1907. Uitgegeven door het Bat. Gen. van K. en W.

De Java-oorlog van 1825—'30 door E. S. DE KLERCK, 6e deel. Uitgegeven door het Bat. Gen. van K. en W.

Geschenk van gemeld Genootschap.

Verslag der commissie ter verzekering eener goede bewaring van gedenkstukken van Geschiedenis en Kunst te Nijmegen over het jaar 1908.

Geschenk van gemelde commissie.

Verslag Koninklijk Penningkabinet over 1908.

Geschenk van den Directeur.

Verslag Museum van Oudheden te Groningen over 1909.

Geschenk museum van oudheden.

Zesde en zevende jaarverslag der rijkscommissie tot het opmaken en uitgeven van een inventaris en eene beschrijving van de Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst, 1908, 1909.

Geschenk commissie.

Catalogus du cabinet numismatique de la fondation
TEYLER à Harlem, 2e Ed.

Geschenk A. O. VAN KERKWIJK.

Finskt Museum, XVI, 1909.

Die Steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland, von
JULIUS AILIO, I, 2.

Geschenk Finnische Altertumsgesellschaft.

Beschreibung der Magdeburgischen Münzen der Neuzeit,
1400—1682, 1ter Teil, Geb. 4°.

Geschenk E. BAENSCH JUN., Maagdenburg.

American Journal of Numismatic.

Geschenk Dr. H. STORER.

Sitzungsberichte der numismatischen Gesellschaft zu
Berlin, 1909.

Geschenk van gemeld Genootschap.

Numismatischer Literatur-Blatt, 172—175.

Geschenk M. BAHRFELDT.

Allocution prononcée le 13 Janvier 1908 par M. l'abbé
SESTIER, curé de MERCUROL (Drôme) aux funérailles
de Monsieur MARIE AUGUSTE LOUIS JOSEPH Marquis
d'ARCES. Extr.

Notes sur le monnayage avignonais du Pape URBAIN
VIII (1623—1644) Extr.

Tarif imprimé à Grenoble par PIERRE VERDIER (1640).
Extr.

Lettre inédite du Pasteur Dauphinois HOMEL (1661). Extr.

Geschenk R. VALLENTIN DU CHEYLARD.

Description des médailles concernant JEAN CALVIN par
EUGÈNE DEMOLE. Extr.

Le tir à l'oiseau de FERNEY du 25 Aout 1775, à propos
d'une médaille inédite de VOLTAIRE. Extr.

Les jetons représentant les métamorphoses d'OVIDE
sont-ils l'oeuvre de JÉRÔME ROUSSEL, de JEAN DASSIER
ou de FERDINAND de SAINT-URBAIN ? Extr.

Geschenk E. DEMOLE.

Un sou d'or pseudo-impériale du 5e ou du 6e siècle. Extr.
Deux deniers louvains frappés a Hasselt.

Geschenk Vte. B. DE JONGHE.

Appunti di Numismatica Romana 93. Assi imperiali a due diritti e a due reverci. Extr. 94 Medaglioni Senatori e bronzi eccellenti. Extr. 95. L'opera delateria dei restauratori sui medaglioni. Extr.

Geschenk F. GNECCHI.

Door ruiling met ons Tijdschrift.

Bulletin van den Oudheidkundigen Bond, Jrg. II, 3—6,
Jrg. III, 1—2.

Tijdschrift Bat. Gen. van Kunsten en Wetenschappen.
Deel 51, 3—6.

Verhandelingen, idem. Deel LVII.

Revue belge de numismatique, 1908, 3—4, 1909, 1—2.

Revue suisse de numismatique. T. XV, 2—3, T. XVI, 1.

Monatsblatt Numism. Gesellsch. Wien, 8—17.

Mitteilungen der Oesterr.-Gesellsch. für Münz- u. Medail-
lenkunde, Bd. V, 5—12, Bd. VI, 1—4.

Zeitschrift für Münz- und Medaillenkunde, 2ter Band,
2e Heft.

Kroatischen archæologischen Gesellschaft in Zagreb.
Neue Serie, Bd. X, 1908—'09.

Jahrbücher und Jahresberichte des Vereins für Mecklen-
burgische Geschichte und Altertumskunde, 75sten Band.

Spink and S. Monthly Numism. Circ. Juni-Dec. 1909,
Jan.—Juni, 1910.

Verkoop- en prijscatalogi R. BAL, C. CLERICI, Brüder
EGGER, OTTO HELBING, DR. J. HIRCH, L. LOESER, NICOLA
MAJER, P. SANTAMARIA.

LEDENLIJST

(SEPTEMBER 1910)

Achter de namen der leden is vermeld welk gedeelte van de munt- en penningkunde door hen beoefend wordt.

EERE-LEDEN.

- Dagteekening der benoeming.
- Z. M. VICTOR EMANUEL III, Koning van Italië. 16 Juni 1901.
VICOMTE B. DE JONGHE, Président de la Société royale
de Numismatique de Belgique, rue du Trône 60,
Ixelles. 17 Juni 1894.
(België, Nederlandsche provinciën Limburg en
Noord-Brabant, verder Gallische, Merovingische,
Karolingische en oud-Grieksche M.) 1)

GEWONE LEDEN

- * C. H. F. A. CORBELIJN BATAERD, Notenboomstraat 83,
Groenloo.
- * ADRIAAN BOM, Heerengracht 542, Amsterdam.
- * Jhr. Mr. J. M. H. J. DE GREZ, rue de la Loi 37,
Brussel.
- * Jhr. M. A. SNOECK, Kamerheer i. b. d. van H. M.
de Koningin, Bestuurder van 't Prov. Genootschap
van K. en W. in Noord-Brabant, C. 22, Hintham.
(Prov. Noord-Brabant, M., G., noodmunten, lood-
jes, draagteekens).
- C. W. BRUINVIS, Voorzitter der Commissie voor 't
Stedelijk Museum, Oudegracht 184, Alkmaar. 12 Juni 1892.
(Stad Alkmaar en Alkmaarders, M., G., nood-
munten, loodjes, draagteekens).
- J. GERADTS, Burgemeester, Kasteel Aerwinkel, Pos-
terholt (L.)
(Nederlandsche prov. Limburg, M., G., gouden
Rom. M.)

1) De afkortingen beteekenen: M. = munten, G. = gedenkpenningen, * = lid-oprichter.

- O. G. H. HELDRING, Gep. Luit.-Kolonel der Infanterie,
Utrechtsche straatweg 3, Renkum. 12 Juni 1892.
(M., G. in 't algemeen).
- Mejuffrouw MARIE G. A. DE MAN, Conservatrice van
't Munt- en Penningkabinet van 't Zeeuwsch Gen. der
Wetenschappen, St. Pieterstraat 39, Middelburg. —
(Graafschappen Holland en Vlaanderen M. —
Prov. Zeeland, M., G., noodmunten, loodjes,
draagteekens, muntvondsten — Nederland, loodjes).
- Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN, Parkstraat 87, 's-Gravenhage. —
(Steden 's-Gravenhage en Haarlem, G., penningen
en penningplaten uit 't oogpunt van kunst).
- Jhr. Mr. J. A. FEITH, Rijks-Archivaris, Martiniplein
181, Groningen. 18 Juni 1893.
(Nederland, in 't bijzonder provincie en stad
Groningen M., G.)
- Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, Directeur
van het Koninklijk Kabinet van Penningen en
Gesneden Steenen te 's-Gravenhage, Javastraat 76. 17 Juni 1894.
(Nederland en Koloniën, België tot 1830, G.)
- H. G. DU CROOQ, Leidschegracht 11, Amsterdam. —
(Nederland en Koloniën, België tot 1830, G.)
- Jhr. L. C. VAN DEN BRANDELER, Kol. der Infanterie,
Gouverneur Kon. Mil. Academie, Breda. 16 Juni 1895.
(Nederland na 1576, M., G.)
- W. K. F. ZWIERZINA, Ontvanger van het Buitenge-
woon Zegel, Valeriusstraat 19, Amsterdam —
(Nederland, G. en draagteekens, in 't bijzonder
die geslagen ná 1863).
- AUG. SASSEN, Oud-Notaris, Alexanderstraat 17.
's-Gravenhage. 16 Juni 1897.
(Nederland, muntwaarde in de middeneeuwen;
muntgewichtjes).
- Jhr. Mr. M. W. SNOECK, Subst.-Officier v. Justitie,
Vleeschstraat D 15a, Tiel. —
- Dr. L. J. A. BRAAKENBURG VAN BACKUM, adviseerend
geneesheer der rijks-verzekeringsbank, 's-Hertogen-
bosch. 16 Juni 1899.
(Bulzegels der pausen en der dogen, M. der
Johanniter Orde).
- J. E. TER GOUW, Directeur der Normaallessen,
Nassaulaan 8, Hilversum. 16 Juni 1899.
(Nederland en Koloniën, België, M.)

- Jhr. Mr. P. L. VAN MEEUWEN, Rechter in de Arrondissements-Rechtbank, 's-Gravenhage, Bezuidenstraat 60
(Prov. Noord-Brabant, M., G.) 16 Juni 1899.
- S. WIGERSMA HZN., Bestuurslid van 't Friesch Genootschap, Willemskade 19, Leeuwarden. 16 Juni 1901.
(Nederland, in 't bijzonder Friesland, M., Friesland en 80-jarige oorlog, G.; Huis Oranje-Nassau. M. G. met portretten).
- Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND, buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister, Peking. 18 Juni 1904.
(Nederland. G., in 't bijzonder familiepenningen).
- A. O. VAN KERKWIJK, Onder-directeur van het Koninklijk Kabinet van Penningen en Gesneden Steenen, Nassaulaan 22, 's-Gravenhage. —
- P. N. VAN DOORNINCK, oud-burgemeester, Duinlaan, Bennebroek. 15 Juni 1905.
- Jhr. Mr. A. F. O. VAN SASSE VAN YSSELT, lid der 2^e Kamer der Staten-Generaal, Raadsheer in het Gerechtshof, lid van den Hoogen Raad van Adel, Oranje-Nassaulaan. 's-Hertogenbosch. —
- JAN VAN AKRN DE WAARD, Oude Ebbingestraat 38. Groningen. 16 Juni 1906.
(Prov. en Stad Groningen, M. en G.)
- G. M. KAM, Berg-en-Dalscheweg, Nijmegen. 16 Juni 1907.
- H. J. M. H. VAN RIJCKEVORSEL, Huize Leeuwenstein, Vucht. —
- Mr. E. H. HIJMANS, Ambtenaar O. M. bij de kantongerechten, Schiedam. 10 Juni 1910.
(M. G. in 't algemeen).

BUITENGEWONE LEDEN

- B. J. A. BRUYNSTEVN, 2^e Sweelinckstraat 58, 's-Gravenhage. 18 Juni 1893.
(Nederland, in 't bijzonder Holland, M.)
- Mr. W. M. VAN LANSCHOT, Ververstraat 299, 's-Hertogenbosch, Agent Nederl. Bank. —
(Prov. Noord-Brabant, M. en G.)
- F. H. baron VAN VERSCHUER, Willemsplein 2, Arnhem. —
- Jhr. H. E. RAM, Hoofd-Ingenieur van den Provinciaalen Waterstaat, Biltstraat 97, Utrecht. 17 Juni 1894.
(Prov. Utrecht, M. en G.)
- Jhr. Mr. W. C. G. VAN EYSINGA, Wirdumerdijk 9, Leeuwarden. 16 Juni 1895.

- JAN HORDIJK JACZN., Voorstraat 410, Dordrecht. 10 Juni 1894.
- Mr. C. G. J. BIJLEVELD, Conservator van het Stedelijk Museum, Nassausingel 2, Nijmegen. 16 Juni 1896.
(Gelderland, in 't bijzonder Nijmegen M., G. loodjes enz.)
- Mr. H. J. D. D. ENSCHEDÉ, Zijlstraat 27, Haarlem. —
- H. D. DE WITT HÁMER, Bilderdijkstraat 157a, Amsterdam. (M. en G. in 't algemeen). 16 Juni 1897.
- A. HOLLESTELLE, Lid van de Provinciale Staten van Zeeland, Oudelandsche straat 436, Tholen. 16 Juni 1898.
(Nederland, muntstudiën).
- CORN. L. J. BEGEER, Predikheerenkerkhof 5, Utrecht. 16 Juni 1899.
- Mr. R. FRUIN TH.AZ., Hoogleraar, Amsterdam. —
(Prov. Zeeland, Muntstudie).
- R. I. M. M. A. Graaf DE GELOES, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Burgemeester, Eijsden. —
- Mr. A. L. C. KLEIJN, Laan Copes v. Cattenburgh 54, 's-Gravenhage. —
- Jhr. mr. J. H. HORA SICCAMA, Oud-Referendaris bij B. Z., Bezuidenhout 13, 's-Gravenhage. —
(Nederland G.)
- J. VAN DE WATER, Hoogstraat 657, Gorinchem. —
(Prov. Holland, M.; Huis Oranje-Nassau, G.)
- C. A. VAN WOELDEREN, gep. Officier der Artillerie, Admiraal v. Ghentstraat 33, Utrecht. —
(Nederland, M. en G.; Rome, M.)
- Jhr. Mr. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Inspecteur S.-S., Huize 't Hoogeveld, Zeist. 9 Juni 1900.
(M. in 't algemeen).
- J. C. P. E. MENS0, Jur. cand., Koninginnegracht 25, 's-Gravenhage. —
(Nederland, M.)
- Mr. J. A. SILLEM, Heerengracht 577, Amsterdam. —
(Nederland, muntstudiën; koopkracht der edele metalen, beteekenis der rekenmunten).
- Jhr. Mr. D. F. TEIXEIRA DE MATTOS, Plein 1813 n°. 4, 's-Gravenhage. —
(Nederland, uitsluitend gouden M. der XIXe eeuw).
- J. M. M. VAN BELLE, Haarlemmerdijk 104, Amsterdam. 16 Juni 1901.
(M. der Oud-Helleensche volken)
- Mr. N. P. VAN DEN BERG, President der Nederlandsche Bank, Oude Turfmarkt 3, Amsterdam. —

J. M. J. VAN LIS, Notaris, Wolvega. (Zeeland M., P., loodjes).	16 Juni 1901.
HIDDE NYLAND, Dordrecht.	—
Prof. Jhr. Dr. J. SIX, Heerengracht 511, Amsterdam. (Grieksche munten uit 't oogpunt van beeldenbeschrijving. Nederland G. uit 't oogpunt van kunst).	—
Jhr. Mr. VICTOR DE STUERS, Parkstraat, 's-Gravenhage	—
J. C. WIENBECKE, 2 ^e Stempelsnijder aan 's Rijks-Munt te Utrecht, Parklaan 15. Zeist.	—
(Onderzoekingen en studiën van technischen aard).	
G. D. BOM H.G.Z., Warmoesstraat 35, Amsterdam.	16 Juni 1902.
(G. zeevaart en handel, marine, koopvaardij, waterstaat, zeeverzekering, watersport, luchtvaart reddingmaatschappijen, zeemanscolleges, beurzen).	—
G. J. BRENKMAN, Aalst 32, Lienden, G.	—
(Holland, Utrecht, Gelderland, M. tot 1576, alle stukken, die in de Betuwe gevonden zijn).	
TH. DORREN, Wethouder, Valkenburg.	—
(M. G. in 't algemeen; in 't bijzonder van Limburg).	
N. GILISSEN LEMAIRE, Markt 74, Maastricht.	—
(Maastricht en omliggende Heerlijkheden M., G.)	
Mr. A. E. H. GOEKOOP, Laan van Meerdervoort 55, 's-Gravenhage.	—
(M. van Griekenland. Europa na 1800, gouden M.)	
Prof. W. GOOSSENS, Seminarie, Rolduc.	—
(Limburg M. G. tot einde der 18e eeuw).	
EMILE KOCKEN, Vlijtstraat 1, Arnhem.	—
(G. in 't algemeen).	
Mr. W. J. SAAIJMANS VADER, Burgemeester, Vrijenban.	—
J. SCHULMAN, Keizersgracht 448, Amsterdam.	—
(In Nederland geslagen nabootsingen van vreemde munten. Nederlandsch-Indie M. G.)	
E. VOET JR., Anegang 15, Haarlem.	—
(Nederland en Koloniën 1576—1840 M. G.)	
F. A. HOEFER, 2e voorzitter van Gelre, Hattem.	—
(Overijsel M.)	16 Juni 1903.
W. O. SWAVING, Gemeente-Archivaris, Middelburg.	—
Dr. F. C. WIEDER, Overtoom 185, Amsterdam.	—
F. L. G. D'AUMERIE, Pieter Bothstraat 65, 's-Gravenhage.	18 Juni 1904.
J. A. RODBARD, Voorstraat, Dordrecht.	—
GUST. VAN KALCKEN, Haarlem.	15 Juni 1905.

CAREL J. A. BEGEER, Oudegracht 17, Utrecht.	16 Juni 1906.
Mr. L. TH. VERSCHEURE, Griffier bij het kanton-gerecht te Gulpen.	—
H. J. BOEKEN JZ., van Eeghenstraat 187, Amsterdam.	16 Juni 1907.
J. F. H. BOUCHETTE, Steenstraat 14, Arnhem.	—
JAC. J. VAN GOOR, Catherijne singel 3, Utrecht	—
Jhr Mr. F. J. J. M. VAN RIJCKEVORSEL, Kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, Wethouder, Hinthamerstraat, 's-Hertogenbosch.	—
H. J. SCHARP. P. C. Hoofdstraat 145, Amsterdam	20 Juni 1908.
P. I. B. RUIJS DE PEREZ, huize Rodestein, Bloemendaal.	7 Nov. 1908.
(Noodmunten).	
Mr. A. C. BONDAM, Rijks-Archivaris, Arnhem.	13 Juli 1909.
H. L. A. BOUCKAERT, Inspecteur Belgisch Loodswezen, Vlissingen.	—
VAN DRUNICK, Rhenen.	—
P. SMIDT VAN GELDER, Raadhuisstraat 39, Amsterdam	—
Mr. TH. STUART, Heerengracht 507, Amsterdam.	—
C. W. H. BAARD, Conservator van het Stedelijk Museum en van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap, Overtoom 355, Amsterdam.	10 Juni 1910.
Mej W. CANTER CREMERS, Schuitendiep, Groningen.	—
Dr S. P. HAAK, Eusebiusplein 10, Arnhem.	—
Mej S. KOLFF, Herwijnen	—

BUITENLANDSCHE LEDEN

E. VANDEN BROECK, rue du Commerce 50, Bruxelles. (Stad Brussel, M., G., noodmunten, loodjes, draagteekens).	12 Juni 1892.
Cav FCO. GNECCHI, via Filodrammatici 10, Milano.	—
Comte TH. DE LIMBURG-STIRUM, rue de la Loi 166, Bruxelles	—
ALPH. DE WITTE, Ingénieur, rue du Trône 55, Ixelles (Hertogdom Brabant, M.; legpenningen der XVII Nederlanden en Frankrijk; muntgewichtjes).	12 Juni 1892.
V. DE MUNTER, Agent de la Banque nationale de Belgique, Lei 15, Louvain.	9 Aug 1892
AMÉDÉE DE ROISSART, Conseiller de la cour d'appel de Bruxelles, avenue de la Couronne 12, Ixelles.	—
ROGER VALLENTIN DU CHEYLARD, Officier de l'Instruction publique, Receveur des Domaines, rue Jeu de Paume, Montélimar (Drôme).	8 Sept. 1893.

P. H. BORDEAUX, Advocat, 1 ^{er} adjoint au maire, Boulevard Maillot 98, Neuilly-sur-Seine.	24 Mei 1894.
ALBERT VISART DE BOCARMÉ, rue St. Jean 16, Bruges.	5 Juli 1894.
Dr. HORATIO R. STORER, Washington-Street 58, Newport (R. I.) U. S. A.	14 Nov. 1897.
PIER PANDER, Beeldhouwer en Medailleur, via Nomentana 143, Roma.	8 Oct. 1899.
PAULIN TASSET, graveur en médailles et monnaies, rue Séguier 3, Paris.	—
Baron PHILIPPE PRISSE, Ingénieur en chef, Directeur des Ponts et Chaussées, Boulevard Léopold 59, Anvers.	22 Mei 1900.
J. P. MOQUETTE, Conservator van het Munt- en Penningkabinet van het Bat. Gen. v. K. en W. Kebon Sirih, Weitevreden. (Ned.-Indië, M. in den meest uitgebreiden zin; G. uit den Hindoe-tijd).	—
F. MAZEROLLE, Directeur de la Gazette num. franç. et de corresp histoire et archéol., Avenue Niel 91, Paris.	16 Juli 1901.
GODEFROID DEVREESE, sculpteur-médailleur, rue Quinaux 11, Bruxelles	18 Juli 1903.
GEORGE MACDONALD, Edinburgh, Comely Bank.	—
L. FORRER, Hamilton road, Bromley, Kent	29 Oct. 1904
PAUL FISCH aîné, rue d'Allemagne 32, Bruxelles (Midi).	—
EM. DE BREIJNE, avenue Louise, Bruxelles.	5 Mei 1906

INHOUDSOPGAVE.

I. *Artikelen.*

	Blz.
Numismatica in het archief van KINGMA-State te Zweins, door S. WIGERSMA HZ.	5
Een Leeuwarder Gedenkpenning, door H. G. DU CROCG (Pl I.)	29
Penningkunde in het begin der 18 ^{de} eeuw, door S. WIGERSMA HZ.	32
J. C. CHAPLAIN, 12 Juli 1839. — 13 Juli 1909, door Dr. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ (Pl II.)	43
Naschrift op de „Familiepenningen“, door S. WIGERSMA HZ. (Pl III.)	53
Over de noodmunten van Zierikzee, geslagen van 1574—1576 en over de inwisseling dezer stukken door de Staten van Zeeland in 1595, (Pl. IV—VI), door Mej. MARIE G. A. DE MAN.	73, 153
Begravenispenningen van Roomsch-Katholieke priesters, hoofdzakelijk te Amsterdam overleden (uit het museum van „DeAmstelkring“), door W. K. F. ZWIERZINA	108
Centen, door J. E. TER GOUW.	127
Blamüser, door denzelfden.	133
Bijdrage tot de Muntgeschiedenis van Holland, door AUG. SASSEN.	137

	Blz.
Weinig bekende muntvondsten, door A. O. VAN KERKWIJK	143
Penningkunde in het begin der achttiende eeuw, II, door S. WIGERSMA Hz.	191
Een geslagen niëllo-penning, door W. K. F. ZWIERZINA.	209
Periodieke betalingen, door AUG. SASSEN.	212
Iets over keurteekens op oude penningen, door E. VOET Jr.	227
Penning op de geboorte van een vierling, (Pl VII), door A. O. VAN KERKWIJK.	236
Analyse van een vijftal muntordonnantiën, door AUG. SASSEN.	241

2. Gemengde berichten.

Over een nog niet terug gevonden loodje van het gasthuis te Middelburg. — De munten van Ned- Indië, door J. P. MOQUETTE. — Eereteeken voor het boogschieten. — Proefslagen voor Munten van de Bataafsche Republiek. — Wetgeving: 1. Muntwet, 2. Wapens van Rijk en Vorsten- huis. — Mr. N. G. PIERSON.	57
Nieuwe munt voor Ned.-Indië. — Onze eerste muntbiljetten. — Honderd gulden in honderd stuks geld. — FRIEDRICH, Freiherr VON SCHRÖTTER, Beschreibung der neuzeitlichen Münzen des Erzstifts und der Stadt Magdeburg 1400—1682. — Ueber Papiergeldsammeln. — Errata	142

Ratingen als muntplaats. — Slecht geld. — Dagvaard der raden van Holland, van Brabant en van Vlaanderen tegen 1 Januari 1390, ten einde alsdan te beraadslagen over het slaan eener gemeenschappelijke munt. — Oranjenpenningen.	223
Muntverslag 1909. — Ned. Indisch Muntwezen. — Zilverprijs te 's-Hertogenbosch. — Op het slaan van de nieuwe Hollandsche Duyten. — Waardeering van Castiliaans geld tegen Engelsch geld, 1786/7.	256

3. *In Memoriam.*

A. BEGEER.

4. *Mededeelingen het Genootschap betreffende.*

Verslag der vergadering te Alkmaar op 10 Juni 1910 .	220
Verslag van den sekretaris over 1909.	261
Aanwinsten numismatische verzameling.	263
Aanwinsten bibliotheek.	267
Ledenlijst.	270
Inhoudsopgave van den jaargang	277
Verwijzing der platen.	280

VERWIJZING DER PLATEN.

Plaat	I	tegenover	Blz.	29
„	II	„	„	43
„	III	„	„	53
„	IV	„	„	87
„	V	„	„	88
„	VI	„	„	99
„	VII	„	„	236
